

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/34605
G.K. 19

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 10/11/2020 14:01
Sayı: -120.07-E.00000735931
II II II II II II II II

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

Sayı : E-54045643-610-3063592

10.11.2020

Konu : Soru Önergesi (7/34605)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-722193 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKÇUOĞLU'na ait 7/34605 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/34605 (4 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NA AİT
7/34605 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Pandemi niteliği kazanan COVID-19 ile etkin mücadele kapsamında, Bakanlığımızın görev ve sorumluluklarının aksatılmadan ifası yanında, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği ve Ülkesel arz güvenliğinin korunması büyük öneme sahiptir. Salgının küresel boyutta ilk ortaya çıkışından itibaren, süreç dikkatli bir şekilde takip edilerek, Ülkemize olan etkilerini en aza indirecek ve Milletimizin gıda ihtiyacını kesintisiz bir şekilde karşılayacak tedbirler alınmıştır.

Bu süreçte, sağlık ve gıda-tarım sektörünün önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Gelişmiş ülkelerin dahi çaresiz kaldığı sıkıntıları, güçlü, sağlık ve tarım altyapımız sayesinde kolayca göğüslenmiş ve hatta kendi ihtiyacımızı karşılamamızın ötesinde, aramızda dostluk köprüsü kurduğumuz birçok dost ve kardeş ülkeyle de bu süreçte imkânlarımız paylaşılmıştır.

Bakanlığımızca COVID-19 tedbirleri kapsamında özel kamu spotu hazırlamış, çiftçiler için pek çok tedbir tanımlamış ve ilgili kesimleri bilinçlendirme faaliyetlerine katkı sağlamıştır. Konuyla ilgili Bakanlığımız <https://www.tarimorman.gov.tr/Sayfalar/Detay.aspx?SayfaId=52> internet adresinde detaylı bilgi bulunmaktadır.

Bakanlığımız tarafından Dijital Tarım Pazarı (DİTAP) ile tarımın tüm paydaşlarının tek bir platformda buluşması sağlanarak tarımsal arz ve talebin “Dijital Pazaryeri” yaklaşımı ve sözleşmeli tarım uygulaması ile buluşmasını sağlayacak olan DİTAP hizmeti uygulamaya konulmuştur. Uygulama üzerinden üretici ve alıcı buluşturulmaktadır. Alıcı tedarik etmek istediği ürün için portalda talep oluşturmakta, üreticiler de talep edilen ürünü üretmeyi portal üzerinden kabul ettikleri aralarında hazırlayacakları sözleşmeyi elektronik imza ile imzalamak suretiyle sözleşmeli üretim yapabileceklerdir.

DİTAP aracılığı ile üreticinin daha fazla gelir elde etmesi, tarım endüstrisinin istediği nitelikte tarımsal ürün bulması ve tüketicinin de tarımsal ürünlere daha ucuza ulaşması sağlanacak olup, üretici, tüketici toplumun her bireyine açık olan bu platforma www.ditap.gov.tr adresi üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

Ulusal veya Uluslararası Hukuk kurallarına göre taraflar istedikleri zaman, istedikleri konu ve koşullarda istedikleri kimselerle-tarımsal üretimde ürünün kalite ve standartlarını belirleyen mevzuat dahilinde- akit (Sözleşme) yapıp yapmamakta serbesttirler.

Türkiye’de gıda kayıpları ve israfının azaltılmasına yönelik yürütülen çalışmalardan biri Bakanlığımız Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen “Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası”dır. Söz konusu kampanya, 2013 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından başlatılmıştır. Kampanya çalışmalarının toplum üzerindeki etkisini gözlemllemek ve israf eğilimini belirlemek amacıyla 2013 yılında yapılan ölçüm araştırması sonuçlarına göre, ekmek israfında %18 oranında tasarruf sağlandığı görülmüştür. Kampanya kapsamında toplumu bilgilendirici çok sayıda etkinlik düzenlenmiş ve birçok materyal ile bayat ekmeklerin değerlendirilmesine yönelik bir yemek kitabı hazırlanmıştır.

Ulusal ölçekte Bakanlığımızca başlatılan girişimler, 2015 yılında Türkiye’nin G20 Dönem Başkanlığında uluslararası arenaya taşınmıştır. Küresel ölçekte elzem olan gıda kayıpları ve

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

israfi konusu, G20 çerçevesinde ilk defa Bakanlar düzeyinde bir toplantıda ele alınmıştır. Türkiye'nin girişimleriyle, Roma'daki Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Genel Merkezi'nde "Gıda Kayıpları ve İsrafının Ölçülmesi ve Azaltılmasına Yönelik Teknik Platform" kurulmuştur. Platform, 4 Aralık 2015 tarihinde, Roma'da faaliyete geçmiştir. Platform, gıda israf ve kaybının ölçümünün iyileştirilmesi, iyi uygulamalar ve bilgi paylaşımı, küresel gelişmelerin izlenmesi ile gıda israfı ve kaybı konusunda ülkelerin talepleri ışığında tavsiyeler ve teknik yardım sağlamayı amaçlamaktadır.

İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) Tarım Çalışma Grubu Dokuzuncu Toplantısı, 2017 yılında Ankara/Türkiye'de "İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Üye Ülkelerinde Gıda İsrafının Azaltılması Teması" ile gerçekleştirilmiştir. Üye Ülkelerin Temsilcileri, toplantıda, kendi deneyimlerinden ve gıda israfının başlıca sebepleri ve alınan önlemlerden bahsetmişlerdir. Ayrıca, "İİT Ülkelerinde Gıda Kayıpları ve İsrafı" projesi ile gıda kaybını ve israfını azaltma konusunda halkın farkındalık düzeyini artırmaya ve insan kaynaklarını ve kurumsal kapasiteyi güçlendirmeye yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Ayrıca, sekreteryaya faaliyetleri Bakanlığımız tarafından yürütülen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Gıda Güvenliği Bölgesel Koordinasyon Merkezi'nin (ECO-RCC FS) 13-14 Mart 2019 tarihlerinde düzenlenen 3. Yönlendirme Komitesi Toplantısı'nda da gıda kayıpları ve israfının önlenmesi konusu gündeme getirilmiştir. Söz konusu toplantıya Afganistan, Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Tacikistan, Türkiye, Özbekistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden temsilciler katılım sağlamıştır.

Bakanlığımız tarafından gıda kayıpları ve israfı üzerine yürütülen bir diğer çalışma ise Türkiye genelinde gıda kayıpları ve israfıyla mücadeleleyi hedefleyen ve 2020 yılı Mayıs ayında kamuoyuna ilan edilerek başlatılan "Gıdanı Korumaya Sahip Çık Kampanyası"dır.

Kampanyanın ana amaçları;

- Ulusal/uluslararası ölçekte gıda kayıpları ve israfının azaltılması/önlenmesi,
- Gıda kayıplarının ve israfının azaltılması ve önlenmesi konusunda farkındalık artırılması,
- Türkiye'deki iyi uygulama örneklerinin uluslararası camiada rol model haline getirilmesi,
- Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendinin himayelerinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından yürütülen "Sıfır Atık Projesi"ne destek verilmesi,
- Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından 2013 yılında başlatılan ve TMO'nun yürüttüğü "Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası"nın yaygınlaştırılması

Kampanyası kapsamında yapılan çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

- Konuyla ilgili çalışma ve bilgilerin güvenilir, hızlı ve güncel bir biçimde sunulması amacıyla "gidanikoru.org.tr", "gidanikoru.gov.tr", "gidanikoru.com" ve "gidanikoru.net" internet adresleri alınmış olup, bilgilendirme "gidanikoru.com" internet adresi üzerinden yapılmaktadır.
- Kampanya kapsamında sosyal medya platformlarında (Youtube, Instagram, Twitter ve Facebook) hesaplar açılmış olup, kampanya süresince aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.
- Kampanya e-posta adresleri oluşturulmuştur (gidanikoru@tarimorman.gov.tr; gidanikoru@hotmail.com, gidanikoru@gmail.com ve gidanikoru@yahoo.com).

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- FAO-Türkiye Ortaklık Programı II. Fazı (FTPP-II) kapsamında, Bakanlığımız ve FAO işbirliği ile yürütülen Orta Asya Ülkelerinde Gıda Kayıp ve İsrafının Azaltılması Projesinin uygulanması kapsamında kampanya görünürlük çalışmaları yürütülmektedir. Kampanya maskot karakteri CANO'nun tasarımları ve emojileri yapılmıştır. Kampanya ile ilgili tanıtım materyalleri (kamu spotu, jingle, promo video, broşürler, afişler, sloganlar, powerpoint sunum altlığı vb.) hazırlanmıştır. Çocuklar için animasyon film yapım aşamasındadır.
- FAO ile işbirliği içerisinde "Türkiye'nin Gıda Kayıpları ve İsrafının Önlenmesi, Azaltılması ve Yönetimine İlişkin Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı" Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmış, tarafımdan 20 Mayıs 2020 tarihinde online lansman toplantısı ile kamuoyuna duyurulmuştur. Söz konusu Strateji Belgesi ve Eylem Planına <https://www.gidanikoru.com/kaynaklar> linkinden ulaşılması mümkündür.
- 8 Temmuz 2020 tarihinde benimde katıldığım, Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Sayın Fatma ŞAHİN'in, ve FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisi (FAO-SEC) Koordinatörü ve Türkiye Temsilcisi Sayın Dr. Viorel GUTU'nun katılımlarıyla bir toplantı düzenlenmiş ve Kampanyanın ilgili eylemlerinin uygulanması ve desteklenmesi hususlarında Belediyeler nezdinde işbirliğinin geliştirilmesi hususunda mutabakata varılmıştır.
- Gıdanı Koru Kampanyası ile ilgili toplum genelinde farkındalığın ölçülmesi amacıyla anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, "Gıdanı Koru, Sofrana Sahip Çık" projesi kapsamında "Söz Veriyorum" kampanyası da başlatılmıştır. Bu kapsamda, Sofrana Sahip Çık Kampanyası'na destek verenler adına fidan dikilecektir.

Gıdanı Koru Sofrana Sahip Çık Kampanyası'nın yanı sıra; Gıda Kayıpları ve İsrafının Azaltılması amacıyla uygulanan/uygulanacak projeler ise şu şekildedir;

- FAO-Türkiye Ortaklık Programı II. Fazı (FTPP-II) kapsamında, Bakanlığımız ve FAO işbirliği ile yürütülen SEC Ülkelerinde Gıda Kayıp ve İsrafının Azaltılması Projesi (1 Kasım 2019-31 Ekim 2021) halihazırda devam etmektedir.
- Sıfır Atık Sıfır Açlık: Gıda Kayıpları ve Atıklarını Azaltmak için Destek Projesi-TCP Projesi (Zero Waste Zero Hunger: Support Project for Reducing Food Losses and Waste (TCP/TUR/3702/ C1 (654161)) 2019 yılında uygulamıştır.
- İslam İşbirliği Teşkilatı Ülkelerinde Gıda Kayıpları ve İsrafının Azaltılması (Reduction on Food Loss and Waste in the OIC Countries) Projesi, İSEDAK 6. Çağrısı kapsamında 2019 yılında uygulamıştır.
- 2020 yılında FAO Teknik İşbirliği Programı kapsamında "Türkiye'de Gıda Okuryazarlığı Konusunda Kapasite Geliştirme Teknik İşbirliği Projesi" (Technical Cooperation Project on the Capacity Building on Food Literacy in Turkey) kabul edilmiş olup, çalışmalar devam etmektedir.

İlerleyen dönemde "Türkiye'nin Gıda Kayıpları ve İsrafının Önlenmesi, Azaltılması ve Yönetimine İlişkin Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı" hazırlanmış olup, Sivil Toplum Kuruluşları, akademi, kamu, özel sektör, meslek odaları ve diğer ilgili tüm tarafların desteği ile kısa, orta ve uzun vadede uygulanacak, konuyla ilgili ulusal ve uluslararası işbirlikleri geliştirilerek devam ettirilecektir. Ayrıca, çeşitli projelerle gıda kayıp ve israfıyla mücadele edilmesine ulusal ve uluslararası ölçekte katkı sağlanacaktır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımız; ana hizmet birimlerinin faaliyet alanlarında bilişim teknolojileri, teknolojik tarım uygulamaları ve tarım bilgi sistemleri gibi birçok teknoloji ve bilişim althğını kullanarak, uygulamaya aktarmada önemli aşamalar kaydetmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın bu konuda, belli başlı örnek sayılabilecek uygulamaları aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır.

Tarımın Dijitalleştirmesine yönelik Bakanlığımızca; ÇKS sistemi üzerinden kadastro parseli ve ortofoto kullanılarak Tarım parselleri dijitalleştirilmiş ve veri tabanı oluşturulmuştur.

Bakanlığımız bünyesinde mevcut olan Tarım Bilgi Sistemi (TBS) ile; Çiftçilerimiz ve ilgili kişiler Çiftçi Kayıt Sistemine başvurabilmektedir.

E-devlet ile Bakanlığımız Entegrasyonu 2018 yılında sağlanmaya başlamıştır. E-devlet üzerinden 77 entegre hizmet ve 270 doğrulama hizmeti devreye alınmıştır.

“Sıfır Belge” stratejisi ile başlatılan Yalınlaştırma Projesi kapsamında Tek Pencere Sistemi geliştirilmiştir.

İlaveten E-çiftçi portalı, DİTAP, Türk-Vet, Tarım Arazilerinin Yönetim Portalı (TAY), Pancar Kayıt Sistemi vb. bilgi sistemleri bulunmaktadır.